

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

10. An sit contra Sigillum confessionis dicere, non absolvi pœnitentem, v. g. Paulum? Sed difficultas est, an idem dicendum sit, si confessarius interrogatus, an Petrum absolvit, respondit. Ego eum ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

Et negare subditis licentiam exeundi foras, alloquendi externos, claudendi fenestras, & alia huiusmodi faciendi? Ex part. 10. tr. 12. & Misc. 2. Resolut. 34.

§. 1. DE hac questione egi in part. 5. tract. 11. *resolut. 50. & negativae sententiae adhaesi. Sed novissime nominatim contra me insurgit Tamburinus Opus. de Confess. in Append. cap. 3. num. 17. imò illam, nec vt probabilem admittit, quòd valde miror, quia illam tenent 15. Auctores, quos me citato etiam sequitur Leandrus, de Sacrament. tom. 1. tract. 5. disp. 10. q. 35. quibus adde Trullench de Sacram. lib. 2. cap. 8. dub. 4. num. 8. Martinum de San Ioseph in Mon. Confess. tom. 1. lib. 1. tract. 22. de Penit. num. 10. vbi sic ait: Tampoco le quabrante el Confessor, que dixe, que fulano penitente es escrupuloso, porque esto antes es indicio de buena conciencia, ni el que dixe, que con sus menudissimos pecados le quiebra la cabeza, y le da pesadumbre. Ita ille. Videat igitur Pater Tamburinus, si ego immerito hanc sententiam communem vocaverim. Et ratio est, quia per hos modos loquendi nullum mortiferum in genere, ne peccatum veniale in specie reueletur: Ergo. Poterat igitur hanc sententiam tanquam probabilem admittere Tamburinus, licet ego vbi supra, adnotavi, quod deberent Confessarii ab hoc modo loquendi abstinere. An verò dicendum sit de aliis exemplis, quos contra Cardinalem Lugo, non admittit Tamburinus loco citato: remitto iudicandum Lectoribus, sufficit mihi exemplum meum de scrupuloso defendisse, quod contra me non admisit Tamburinus.

2. Notandum est hic obiter Lessium in tertia parte D. Thoma, questione vndecima, de Sigillo Confess. artic. 1. dub. 2. num. 6. & 7. docere, quod Clemens VIII. anno 1592. die 26. Maij edidit decretum, quo praecipit Superioribus Regularium, vt diligentissime, caveant, ne ea notitia quam in confessione de aliorum peccatis habuerunt, ad exteriorern gubernationem vtantur. Possent tamen incidere casus, in quo Superiores ea scientia tenerentur vti; quia contraria sententia est probabilis. Nec igitur humanum potest efficere, vt sententia probabilis non possit vti, quando id necessarium est ad ingens malum impediendum. Ita Lessius: Sed tu cogita ex Cardinali Lugo, Pater Auerla de Sacrament. Penitent. questione decima octava. sectione 8. deducit ex natura ipsa rei & ratione Sacramenti, hunc vsum esse vniuersaliter illicitum, quia aliqui non potuissent à Pontifice Praelatis Regularibus prohiberi. Si enim per se licitus esset in quibusdam etiam casibus esset necessarius ex pracepto ad vitandum grauissimum aliquid detrimentum: quare non potuissent in iis casibus prohiberi: sed tamen sine exceptione vniuersaliter prohibetur. Verum potius intentum Pontificis in eo decreto fuisse videtur, ita cautos, & totos reddere Regulares, pro quibus illud edidit vt absque vilo timore huiusmodi vsum suam peccata integrè confiteantur: quod nempe etiam si aliqui talis vsum per se licitus esset, tamen sua lege prohibuit, potens & volens prohibere. Qua prohibitione facta, iam nec etiam praetextu illius sententiae tanquam aliqui probabilis, licitum est Praelatis Regularibus in praxim deducere talem vsum. Neque verò si fuisset antea licitus, sequebatur fore etiam debitum ex pracepto, vt propterea à Pontifice prohiberi non possit: siquidem adhuc non fuisset, vt iam statuimus. Sed vt dixi, de his omnibus, Tu cogita; sicut etiam de doctrina Patris Tamburini, vbi supra, capto sexto, §. secun-

do, numero nono, vbi firmat dictum Decretum non ad Confessarios, sed ad eos qui Superiores sunt, vel deinceps erunt, dirigi, nec eis etiam prohibere aliqua quae non exercentur verè circa personam Penitentis, licet contra ipsam aliquando recurrant vt vigilantius Confessarium custodire res suas, seruo furaci pecuniam, vel arcae claves committere, Superiorem claudere fores, vnde idem sciuit ex Confessione aliquem de nocte furtim exire, Sacerdotem se domi continere, vel Missam non celebrare, quia in Confessione sciuit insidias, & similia, quae communiter consueverunt esse positiones alicuius impedimenti, quo posito penitens absque suo aliquo extrinseco incommodo impeditur, quo minus in peccatum ruat.

3. Adde etiam, quod Leandrus de Sacrament. 10. mo primo, tractat. quinto, disputatione, decima, questione 63. & 64. putat non obstante dicto decreto, posse probabiliter sustineri, licere Superiori ob peccatum in confessione cognitum, private subditos Officiis ad nutum amouibilibus. Et licere etiam Superiori, vel cuilibet negare suffragium Penitentis, quem solum per Confessionem cognoscitur indignum esse ad Officium, vel Praelaturam. Quærit etiam idem Leandrus, questione sexagesima-septima, an liceat Superiori ob notitiam Confessionis, negare subditis licentiam exeundi foras, alloquendi externos, claudendi fenestras, & alia huiusmodi faciendi? & affirmatiue respondet: sed ego his non assentior, praesertim primis duobus casibus à Leandro adductis. Vide etiam me citato Martinum de San Ioseph in Mon. Confess. tom. 1. lib. 1. tract. 29. de Penitent. num. 12. & 13. cum doctissimo Patre Amico in Cur. Theolog. tom. 8. disputatione decimatercia, sectione sexta, num. 42. & notat Caspensem, in Cur. Theolog. tom. 2. tract. 24. disputatione septima, sectione quinta, num. 31. firmare, quòd licet dictum Decretum Clementis solum loquatur de Superioribus, & de vili notitia ad exteriorern gubernationem, tamen ex eius verbis necessarid colligitur idem de omnibus dicendum esse.

RESOL. X.

An sit contra sigillum confessionis dicere, non absolui penitentem v. g. Paulum? Sed difficultas est, an idem dicendum sit, si Confessarius interrogatus, an Petrum absoluerit, respondeat: Ego eum non absolui, quia nondum confessionem finiuit propter superueniens impedimentum? Et an sine fractione sigilli Confessarius dicere possit non absolui Petrum, quia nondum perfecit confessionem? Et an dicti Confessarij, si in supradictis casibus frangant sigillum, debeant puniri pena ordinaria inflicta contra fractores sigilli? Et notatur, Confessarium, qui de publico peccatore asserit illum confessum esse suum peccatum, frangere sigillum. Et, quid, si Confessarius asserat de publico peccatore non illum absoluisse, quia non vidit penitentiam publicam de peccato, aut quia scandalo publico non satisfecit? Ex part. 5. tr. 11. Res. 42.

§. 1. Negatiue responder Henrquez lib. 6. cap. 2. num. 5. & ante illum Caietanus in summ. ver. Confessori necessaria: quia possunt esse plures cause honestae, ob quas penitens absque eius defectu non absoluitur, vt quia confessio nondum sit completa, vel quia Confessarius difficilis noluit absoluerè, &c.

CONFESSIO

2. Sed hæc opinio profus reicienda est, quia ille, qui huiusmodi verba audit, statim conijcit penitentem fuisse confessum graue peccatum, ac detestabile, à quo non fuit absolutus, absolutio enim, moraliter loquendo, non negatur nisi habenti graue ac detestandum mortale, & ideo qui dicit se negasse alicui absolutionem, moraliter dicit ac directè penitentem peccasse grauius & mortaliter, & esse indilpositum.

3. Dicendum est igitur quod quamuis variè sint causæ honestæ, ob quas penitens possit absque defectu ipsius non absolui, ex eo tamen dicto Confessarij, quando non declaratur causa honesta, ob quam non fuit absolutus, vel defectu dispositionis, vel quia habuit casum aliquem reueruatum, quod est contra sigillum confessionis, quia id est modo quodam confusio, aut modo quodam dubio insinuare prauum statum ipsius penitentis; & ita docent Nauarr. Vivaldus, Vega, & alij, quos citant & sequuntur Fagund. & Suarez *ubi inf. a.*, quibus adde Granado *in 3. part. de Sacrament. controu. 7. tract. 11. disp. 6. num. 2.* Coninch *de Sacrament. disputat. 9. dub. 1. numer. 4.* Hurtadum *de Sacrament. disput. 12. de penit. diff. 1. 2. Præposit. in 3. part. quæst. 11. de sigillo, dub. 3. num. 27.* Valquez *in 3. part. tom. 4. q. 93. artic. 4. dub. 10. num. 9.* & alij.

4. Sed difficultas an idem dicendum sit, si Confessarij interrogatus, an Petrum absoluerit, respondet. Ego eum non absolui, quia nondum confessionem finit, propter superueniens impedimentum. Sotus *in 4. distinct. 13. artic. 5. quæst. 4.* Grassius *in de eis. aur. part. 1. lib. 1. cap. 23. num. 37.* & Suarez *in 3. part. tom. 4. disput. 3. sect. 6. num. 1.* negatiuam sententiam tenent; sed immeritò quidem; nam talis responsio statim audientium offendit aures, & malam opinionem de se ingenerat circa penitentem, nisi alioqui probata; ac notæ virtutis esset, ac conscientia. Dicendum est igitur in tali casu si Confessarij modo quo supra respondeat, frangere sigillum, & ita docet Fagundez *p. 2. lib. 6. c. 5. n. 9.*

5. Aduertit tamen Suarez *in 3. part. tom. 4. disp. 3. sect. 6.* & Valent. *disp. 18. punct. ... sine violatione sigilli dici posse.* Non absolui Petrum, quia nondum perfecit confessionem. Verum, vt optimè obseruat Granado *in 3. part. de Sacrament. controu. 7. tract. 11. disput. 6. num. 2.* in hoc adhibenda est magna cautio, ne præbeat occasio credendi confessionem esse longam, propter peccata mortalia; vel extraordinaria venialia.

6. Sed an prædicti Confessarij, si in dictis casibus frangant sigillum, vt probatum est, debeant puniri pena ordinaria inflicta contra fractores sacri sigilli? Bernard. Diaz *in pract. crimin. cap. 109. à n. 2.* existimat in dictis casibus Sacerdotem esse tantum puniendum pena arbitraria, &c. Fundamentum illius est, quia non potest verè dicere illum reuelasse peccata confitentis, licet verum sit reuelasse confessionem, & quia iura in prædicto cap. *omnis vtriusque sexus, de penitent. & remission. & in cap. Sacerdos, eodem tit.* imponunt penam reuelantibus peccata, & non reuelantibus confessionem absolutè. Ceterum non mihi placet illius sententia, quia cap. *omnis* ita habetur. Caveat autem Sacerdos ne verbo, aut signo, aut alio quouis modo reuelet peccatorem. Quod perinde est ac dicere, reuelet statum peccatoris; qui autem reuelat confessionem, absolutè reuelat statum peccatoris in peccato mortali, ac proinde ordinariis penis iuris subiicitur. Et ita docet Fagundez *p. 2. lib. 6. c. 7. n. 11.* cui etiam adde Hurtadum *de Sacrament. disput. 12. de pen. dif. 12. in fine.*

7. Notandum est etiam hic obiter contra Emanuelem Sà *ver. Confessio*, & alios, Confessarij qui

de publico peccatore asserit illum confessum esse, suum peccatum, frangere sigillum; nam licet hoc cedat in laudem penitentis, tamen hoc fieri non potest sine expressa ciuiticentia. Ita ex communi docet Tannerus *tom. 4. disput. 6. quæst. 9. dub. 6. num. 127.* qui etiam *num. 128.* contra Caiet. & Henric. *lib. 6. cap. 19. num. 5.* rectè docet Confessarij frangere sigillum, si dicat de publico peccatore non illum absoluisse, quia non videt penitentiam publicam de peccato, aut quia scandalo publico non satisfacit, quia talis non tantum significat id, quod extra confessionem notum est omnibus, videlicet illum scandalo non satisfacere, &c. sed etiam peccatum illud sine vera penitentia fuisse confessum, quod alias non certò constat, cum potuerit verè penitens esse confessus, cum proposito videlicet & promissione satisfaciendi, & nihilominus tamen postea re ipsa non satisfacere. Solum ergo dicat de tali penitente. Ego feci officium meum, sentio eum Ecclesia Catholica, quod impenitentes absoluedi non sint.

RESOL. XI.

Olim interrogatus fui, an Confessarij dicens, in aliqua Ciuitate, vel alio loco ubi confessiones audiunt, commisit peccatum Sodomitæ, vel aliud, frangit sigillum confessionis, & vt fractor talis sigilli puniendus sit?

Et quid, si in tali loco nominaret Religionem, vel Monasterium talis Ciuitatis, aut loci? Ex part. 2. tract. 15. & Misc. 1. Ref. 13.

§. 1. **D**OCTISSIMI viri (quod mirum alicui videbitur) decent, in tali casu, Confessarij frangere sigillum confessionis. Ita Valquez *in 3. part. tom. 4. q. 93. artic. 4. dub. 3. n. 3.* vbi asserit. Mihi placet quod Ledesma docet, contra sigillum confessionis esse, si aliquis confessarij infamaret ciuitatem alicuius peccati, vt sodomia, vel alterius, quod audiuit in confessione, etiamsi non exprimat personam, quia iam ex parte reuelatur id, quod auditum fuit in confessione, quod ita limitaret, nisi illud alia via iam publicum esset, & vt tale Sacerdos referret. Hæc Valquez. Et hoc multò magis asserunt alij, de locis non ita amplis, vt de villis, & castris; vel si confessus est Religioso, nominaret Religionem ad quam pertinet, vel monasterium talis ciuitatis. Ita Filio. *in q. mor. tom. 1. tract. 7. c. 11. q. 3. n. 322.* Suarez *in 3. part. tom. 4. disp. 3. sect. 3. n. 8.* Coninch *de Sacrament. disput. 9. dub. 1. num. 16.* & Bonacina *de Sacrament. disput. 5. q. 6. sect. 5. punct. 4. n. 3.* qui citat aliquos Doctores, pro sua sententia contrarium asserentes.

2. His tamen non obstantibus, non ignobiles auctores sentiant in his casibus, Confessarij peccare, non tamen frangere sigillum. Ita Onuph. *op. de sigillo, sect. 4. q. 4. 8. sequitur ultimo, fol. mibi 256.* & nouissime Syluius *in addit. ad 3. p. q. 1. art. 3. q. 2. fol. 60. col. 1.* vbi sic asserit: [Qui solitus in aliquo loco excipere confessiones, dicit in eo, committi grauia crimina, non quidem frangit sigillum, sed nihilominus, si absque spiritali utilitate, vel coram inferioribus hoc dicat, existimantibus confessionem tali sermone reuelari, grauius peccat, tum contra Sacramentum, à quo sic alienari possunt, tum per scandalum.] Hæc Syluius. Et ante ipsum hoc idem docuerat Nauarr. *in man. cap. 6. num. 16.* Vivaldus *in Candelabro, tract. de sigillo, num. 26.* Megalato *1. part. lib. 1. cap. 16. num. 11.* Henriquez *in summo, lib. 6. c. 21. n. 6.*

3. Sed quoad alterum supra suppositum, andiamus Nugnum *in addit. ad 3. part. tom. 2. quæst. 12. artic. 1. fol. mibi*